

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.2/2021/6.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. március 10. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatali vesztegetés büntette miatt II.r. vádlott ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2020. november 10. napján kihirdetett Kb.I.2/2020/14. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést fogház fokozatban rendeli végrehajtani.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

[1] A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2020. november 10. napján kihirdetett Kb.I.2/2020/14. számú ítéletével II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény 253.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntetében, ezért – mint visszaesőt – 1 év szabadságvesztés büntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd az ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője szintén három napot tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.938/2020/2. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben azzal, hogy helyesbítse a mellékbüntetés törvényhelyeinek megjelölését, mert azok az elkövetéskor hatályos Btk. szerint az 53. és 54.§-ok voltak. Utalt arra, hogy a védői fellebbezés tartalma alapján a felülbírálat a Be. 590. § (3) bekezdése alapján nem teljes körű.

[4] A másodfokú ügyészi álláspont szerint a katonai tanács a tárgyaláson a perrendi szabályoknak megfelelően fogadta el a vádlott váddal egyező beismerő vallomását, valamint a tárgyalásról lemondó nyilatkozatát, majd ezt követően rögzítette határozatában a történeti tényállást, valamint a helyes jogi minősítést. Az elsőfokú bíróság indokoltan alkalmazta a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján az 1978. évi törvény rendelkezéseit. Kifejtette, hogy a törvényszék a visszaeső vádlottnál feltárt bűnösségi körülmények alapján helyesen ismerte fel, hogy az időmúlás nyomatéka mellett is a többszörösen büntetett vádlottal szemben csak végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabásával lehet elérni a büntetési célokat. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a kiszabott szabadságvesztés és a mellékbüntetés tartama méltányos, és nincs olyan enyhítő körülmény, amelyre figyelemmel azokat enyhíteni lehetne.

[5] A vádlott új meghatalmazott védője a másodfokú bíróság felhívására benyújtotta fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság tanácsulról térjen át tárgyalásra, folytasson le bizonyítási eljárást, melynek keretében rendeljen ki igazságügyi orvos szakértőt, akit nyilatkoztasson arra, hogy a védencével szemben kiszabott szabadságvesztés kiállása nem veszélyezteti-e az életét, illetve nem fenyegeti-e súlyos, maradandó egészségromlással. Álláspontja szerint ezen bizonyítás felvételét a vádlottnál megállapított Chron-betegség indokolja. Indítványa alátámasztásául II.r. vádlottra vonatkozó orvosi dokumentációt csatolt be.

[6] Másodsorban arra tett indítványt, hogy az ítéltábla katonai tanácsa a törvényszék ítéletét változtassa meg, vádlottal szemben kiszabott büntetést enyhítse, pénzbüntetést alkalmazzon, és mellőzze a közügyektől eltiltást. Másodlagos indítványa alátámasztásaként hivatkozott a katonai büntetőeljárásban szokatlanul hosszú 10 éves időmúlásra, amely védencének semmiképpen sem róható fel. Utalt az Alkotmánybíróság gyakorlatára, mely az Alaptörvény 28.cikk (1) bekezdésében írt tisztességes eljáráshoz való jog részelemének tekinti az ésszerű határidőn belüli elbírálás követelményét. Kitért arra, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk (1) bekezdés első mondata hasonló követelményt tartalmaz. Az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Alkotmánybíróság is kifejtették határozataikban, hogy a büntetés enyhítése lehet a büntetőeljárás elhúzódásából származó sérelem orvoslásának módja. Utalt arra a védő, hogy védenca az ügyben a felelősségét nem vitatta, és más terheltek cselekvőségére is bizonyítékot szolgáltatott. Álláspontja szerint lehetőség van védencével szemben enyhítő rendelkezés alkalmazásával közérdekű munka vagy pénzbüntetés kiszabására.

[7] Az ítéltábla katonai tanácsa az ügyben 2021. január 19-én 2021. március 10. napjára tanácsulést tűzött ki a Be 598. § (2) bekezdése alapján, mert a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést, és a tényállás - II.r. vádlottnak az elsőfokú tárgyaláson tett nyilatkozata és az ügy iratai alapján - megalapozott. A tanácsulésről szóló értesítést a vádlott meghatalmazott védője 2021.február 1. napján letöltötte. Dr. L.Zs. védő - aki a vádlott érdekében már az eljárás egy korábbi szakaszában is eljár - 2021. február 23. napján kelt beadványában indokolta az ügyben legutóbb eljár védő által bejelentett fellebbezést, és indítványozta tárgyalás tartását, továbbá becsatolta új meghatalmazását.

[8] A Be. 598. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a tanács elnöke a (2) bekezdés szerinti esetben az ügyészséget, a vádlottat, a védőt és a fellebbezőt értesíti a tanácsulés kitűzéséről, a tanács összetételéről, a tanácsulés időpontjáról, és tájékoztatja arról, hogy nyolc napon belül a más által bejelentett fellebbezésre, indítványra vagy nyilatkozatra észrevételeket tehetnek. Az (5) bekezdés szerint, ha a tanács elnöke a (2) bekezdésben meghatározott esetben hivatalból nem tűzött ki nyilvános ülést vagy tárgyalást, a (4) bekezdés szerinti tájékoztatás kiterjed arra is, hogy az észrevétel előterjesztésére rendelkezésre álló határidő alatt nyilvános ülés, vagy tárgyalás kitűzése indítványozható. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A 2020. évi LVIII. törvény 211.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint az ügyészség, a vádlott, a védő és a fellebbező a Be. 598. § (4) bekezdése szerinti észrevételt tizenöt napon belül teheti meg. A fentiek alapján látható, hogy a védő elmulasztotta a tárgyalás megtartására irányuló indítvány előterjesztésére nyitva álló határidőt. Az indítványát jogszerűen legkésőbb 2021. február 16. napján tehetné volna meg, mulasztása miatt a Be. 598. § (5) bekezdése alapján igazolásnak nincs helye.

[9] A védő által bejelentett fellebbezés folytán, és annak tartalmára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdésében írt korlátok között bírálta felül, tekintettel arra, hogy a fellebbezést kizárólag a Be. 583.§ (3) bekezdése alapján, enyhítés érdekében jelentették be. A felülbírálat ezért a vádlottal szemben kiszabott büntetésre vonatkozó ítéleti rendelkezéseket érinti. A fellebbviteli bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú katonai tanács által megállapított, a váddal egyező tényállásra alapította.

[10] A Be. 590. § (5) bekezdése alapján azonban a Be. 590. § (3) bekezdésében írt fellebbezés esetén is vizsgálni kell, hogy az elsőfokú bíróság nem követett-e el olyan eljárási szabálysértést, amelyre figyelemmel a Be. 607. § (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést akkor, ha felmentésnek, vagy az eljárás megszüntetésének van helye, a jogi minősítés törvényességét és természetesen a büntetés kiszabására vagy intézkedésre vonatkozó rendelkezést.

[11] Előzményként megállapítható – ahogy ezt részben az elsőfokú bíróság is rögzítette - hogy a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa II.r. vádlottat a 2012. november 19. napján kelt Kb.II.32/2010/248. számú ítéletével bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény

253. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntetében, ezért – mint visszaesőt – 1 évi börtönbüntetésre és 3 évi közügyektől eltiltásra ítélte, megállapítva, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2015. szeptember 16. napján kelt 6.Kbf.78/2014/22. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét – abszolút eljárási szabálysértés miatt – hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította azzal, hogy a megismételt eljárást a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa folytassa le.

[12] A megismételt eljárásban a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. július 5. napján kihirdetett KB.I.23/2015/171. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntetében, ezért 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, de annak végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, és végrehajtás esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság a 2019. január 16. napján jogerős 6.Kbf.64/2018/28. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott cselekményét az 1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntetének minősítette, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte, és 2 év közügyektől eltiltásra is ítélte. Megállapította, hogy a terhelt visszaeső, és a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből kizárta.

[13] A Kúria felülvizsgálat során a 2020. április 27. napján véglegessé vált Bfv.590/2019/31. számú ítéletével a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa KB.I.23/2015/171., valamint a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.64/2018/28. számú ítéleteit hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[14] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta, nem követett el olyan eljárási szabálysértést, amely miatt hatályon kívül helyezésnek lett volna helye.

[15] A vádlott és védője az elsőfokú tárgyaláson jelezték, hogy II.r. vádlott1 élni kíván a Be. 524. §-ban írt lehetőséggel, majd a katonai bíró által fogatosított részletes kioktatást követően beismerte a bűnösségét. A törvényszék katonai tanácsa a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (3) bekezdése szerint végzésével elfogadta, majd a vádlottat a személyi körülményeire kihallgatta.

[16] A vádlott által tett bűnösséget beismerő nyilatkozatra figyelemmel az elsőfokú bíróság a történeti tényállást ítélete (16) bekezdésében a váddal egyezően állapította meg. Megállapítható továbbá, hogy törvényes a cselekménynek a vádirati minősítéssel megegyező jogi minősítése és a Btk. 2. § (1) bekezdésének alkalmazása.

[17] Az enyhítésre irányuló védői fellebbezés részben alapos.

[18] A katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. Nem tévedett, amikor a vádlottal szemben a rendelkező részben írt, az adott bűncselekményre előírt büntetés minimumában meghatározott tartamú szabadságvesztést szabott ki. Nem tévedett akkor sem, amikor a végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt visszaeső vádlottat a közügyek gyakorlásától eltiltotta. A másodfokú bíróság sem látott lehetőséget a visszaesésen túlmenően és a büntetés végrehajtásának keretei között is bűncselekményt elkövető vádlott esetében enyhítő rendelkezés alkalmazásával eltérő büntetési nem kiszabására. A II.r. vádlottl javára jelentkező jelentős súlyú enyhítő körülmények, különösen a jelentős időmúlás, a rendezett életkörülmények és a személyi körülmények körében rögzített megromlott egészsége azonban indokolja enyhébb végrehajtási fokozat meghatározását. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést eggyel enyhébb – fogház -fokozatban rendelte végrehajtani az 1978. évi IV. törvény 45. § (2) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fenti büntetések megfelelően szolgálják a büntetési célokat.

[19] Helyesen hivatkozott arra a fellebbviteli főügyészség, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában a közügyektől eltiltásra vonatkozóan nem a jelen ügyben alkalmazandó, az elkövetés idején hatályos, hanem az elbírálás idején hatályos büntető törvény rendelkezéseit tüntette fel. Ezért a másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 53-55.§-aira történő hivatkozással helyesbítette a közügyektől eltiltás alkalmazásának törvényi alapját.

[20] A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[21] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén, valamint a Be.598. § (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2021. március 10.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.I.2/2020/14. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2021. március 10.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke